

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

13 maximumscore 3

a

- In het Latijn wordt het onderwerp van purgavit gevormd door oratio (mea) / door (ipsius eximia) virtus; in de vertaling is 'ik' het onderwerp (van 'heb verschoond').

Of woorden van overeenkomstige strekking

1

b

- ipsius (regel 7)

1

c

- oratio mea (a), ab initio (b), ipsius eximia virtus (a), omni tempore (b) (regel 7)

1

Opmerking

Bij a het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

14 maximumscore 1

populares

15 B

16 maximumscore 2

a

- (regel) 6 en (regel) 11

1

b

- Chrysogonus (en niet Sulla) heeft de hele misdaad georganiseerd. / Chrysogonus (en niet Sulla) is de hoofdschuldige

1

Opmerking

Bij a het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

Tekst 3

---

17 maximumscore 1

De(zelfde) persoon die (volgens Cicero) de moord gepleegd heeft, beschuldigt zelf iemand anders (van die moord). / De aanklager is zelf de dader.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 maximumscore 2

twee van de volgende antwoorden:

- Cicero roept de goden aan (en geeft daarmee uiting aan zijn eigen verontwaardiging / doet daarmee een beroep op de vroomheid).
- Cicero zegt dat de senaat een eerdere proscriptie (tegen volwassenen) niet goedgekeurd heeft (en wekt daarmee terughoudendheid op om strenger te zijn dan de senaat).
- Cicero zegt dat de senaat niet strenger wilde zijn dan (de gewoonte van) hun voorvaders / herinnert aan de voorvaders (en wekt daarmee angst op om tegen de zienswijze van de voorvaders in te gaan).
- Cicero zegt dat dit proces kan leiden tot het vervolgen van baby's in de wieg (en wekt daarmee medelijden op).
- Cicero zegt dat dit proces kan leiden tot verval van de staat (en wekt daarmee angst/verontwaardiging op).

Of woorden van overeenkomstige strekking.

per juist antwoord

1

19 maximumscore 2

a

- In het Latijn staat (quem in) locum; dit (betekent 'naar wat voor plaats' en) is een verzachtende/neutrale uitdrukking die in de vertaling expliciet weergegeven is met '(naar welk een) afgrond'.
Of woorden van overeenkomstige strekking

1

b

- alliteratie

1

Opmerking

Bij a het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het antwoord juist zijn.

20 maximumscore 1

domestica crudelitate (regel 18)

21 maximumscore 1

Het Romeinse volk is (zeer) mild jegens vijanden, des te meer (zou het mild moeten zijn) jegens medeburgers. / Wie mild is jegens vijanden, is (naar verwachting) minstens zo mild jegens medeburgers/vrienden.

Of woorden van overeenkomstige strekking.

Vraag	Antwoord	Scores
22	<p>maximumscore 2</p> <ul style="list-style-type: none"> • (Het perfectum) ademit betreft iets wat feitelijk gebeurd is: de vele gruwelijkheden die hebben plaatsgevonden, hebben de mensen ongevoelig gemaakt • (Het praesens) amittimus duidt op een gebeurtenis die (in de gegeven situatie) in het heden plaatsvindt / heeft algemene geldigheid: wanneer men veel te maken krijgt met gruwelijkheden, verliest men zijn gevoel voor menselijkheid <p>Of woorden van overeenkomstige strekking.</p> <p><i>Opmerking</i> <i>Bij beide delen van het antwoord het scorepunt alleen toekennen wanneer beide onderdelen van het deelantwoord juist zijn.</i></p>	1 1
23	<p>maximumscore 2</p> <p>a</p> <ul style="list-style-type: none"> • medelijden/medegevoel/(mede)menselijkheid Of een woord van overeenkomstige strekking <p>b</p> <ul style="list-style-type: none"> • peroratio 	1 1

4.2 Beoordelingsmodel voor de vertaling

Opmerking vooraf

Een praesens historicum mag met een onvoltooid verleden tijd of een onvoltooid tegenwoordige tijd vertaald worden.

- Kolon 24** (regel 1-2)
- 24 **maximumscore 2**
Itaque (kolon 25) L. Flaccum et C. Pomptinum praetores, (kolon 26), ad me vocavi;
Dus riep ik de praetoren L. Flaccus en C. Pomptinus bij me
- Niet fout rekenen: **vocare** uitnodigen
Niet fout rekenen: **praetor** leider/(onder)aanvoerder
Niet fout rekenen: **L.** en/of **C.** uitgeschreven en verkeerd gespeld
Flaccum Flaccum en/of **Pomptinum** Pomptinum
vocare dagvaarden
- 25 **maximumscore 1**
hesterno die
(op de dag van) gisteren

1
1